

Δημοκίδης ο Κροτωνιάτης (550 - 460 π.Χ.)

Στον Δημοκίδη τον Κροτωνιάτη οφείλεται η πρώτη καταγεγραμμένη στην ιστορία επιτυχής εγχείρηση αφαίρεσης κακοήθους καρκίνου του μαστού της Βασίλισσας της Περσίας Άτοσσα

Έρευνα και επιμέλεια κειμένων:
Δημήτρης Συμεωνίδης JP

Τώρα θα κάνεις ό,τι κάνεις, όσο είσαι νέος, στην ηλικία· γιατί όσο μεγαλώνει το σώμα, μεγαλώνουν και τα μυαλά, ενώ όταν γερνάει, γερνούν κι αυτά μαζί του και στομώνουν σε όλα τα ζητήματα». [3.134.4] Αυτά λοιπόν είπε εκείνη, δασκαλεμένη, κι εκείνος της απάντησε τα εξής: «Γυναίκα, μου είπες όλα όσα έχω στον νου μου να κάνω· έχω δηλαδή αποφασίσει να ζήσω γέφυρα από τούτη την ήπειρο στην άλλη ήπειρο και να εκστρατεύσω κατά των Σκυθών· και δεν θ' αργήσει να γίνει αυτό». [3.134.5] Του λέει τότε η Άτοσσα: «Για να κινήσεις πρώτα εναντίον των Σκυθών, άφησέ το — αυτοί, όποτε το θελήσεις, είναι δικοί σου· για δικό μου χατίρι όμως να εκστρατεύσεις εναντίον της Ελλάδας. Γιατί έχω ακουστά και θέλω να έχω υπηρέτριες από τη Λακωνία, το Άργος, την Αττική, την Κόρινθο. Έχεις άλλωστε τον πιο κατάλληλο απ' όλους τους ανθρώπους για να σε κατατοπίσει για τα καθέκαστα της Ελλάδας και να σε καθοδηγήσει: αυτόν που σου γιάτρεψε το πόδι». [3.134.6] Ο Δαρείος τής απαντάει: «Αφού λοιπόν, γυναίκα, νομίζεις ότι πρέπει να δοκιμάσουμε πρώτα στην Ελλάδα, μου φαίνεται ότι είναι καλύτερο να στείλουμε πρώτα εκεί Πέρσες κατασκόπους μαζί μ' αυτόν που λες, για να μάθουν και να δουν και να μας κατατοπίσουν για τα καθέκαστα εκεί πέρα· και ύστερα, έχοντας τις πληροφορίες μου, θα κινήσω εναντίον τους». Αυτά είπε ο Δαρείος, και μαζί με τα λόγια έβαλε αμέσως μπροστά και τα έργα.

[3.135.1] Δηλαδή, αμέσως μόλις ξημέρωσε η μέρα, ο Δαρείος κάλεσε δεκαπέντε διακεκριμένους Πέρσες και τους πρόσταξε να συνοδεύσουν τον Δημοκίδη και να περιοδεύσουν τα παραθαλάσσια μέρη της Ελλάδας, μόνο να μην τους το σκάσει ο Δημοκίδης αλλά να τον φέρουν οπωσδήποτε πίσω. [3.135.2] Και αφού τους έδωσε αυτές τις διαταγές, ύστερα κάλεσε τον ίδιο τον Δημοκίδη και του ζήτησε να καθοδηγήσει τους Πέρσες και να τους δείξει όλη την Ελλάδα, και ύστερα να γυρίσει πίσω του υπέδειξε μάλιστα να πάρει μαζί του δώρα για τον πατέρα του και τους αδελφούς του, όλα του τα έπιπλα, λέγοντάς του ότι μετά θα του έδινε άλλα, πολύ περισσότερα· και εκτός από τα δώρα τού είπε ότι θα του προσθέσει και ένα φορτηγό πλοίο που θα το γέμιζε με κάθε λογής αγαθά και που θα σαλπάριζε μαζί του. [3.135.3] Ο Δαρείος ωστόσο, μου φαίνεται εμένα, δεν είχε καμιά πονηριά στον νου του όταν του έδινε αυτές τις υποσχέσεις, αλλά ο Δημοκίδης, επειδή φοβήθηκε μήπως ο Δαρείος ήθελε να τον δοκιμάσει, δεν έσπευσε να δε-

κτεί όλα όσα του έδινε, αλλά τα δικά του πράγματα είπε ότι θα τ' άφηνε στη θέση τους για να τα έχει όταν γυρίσει, ενώ το φορτηγό πλοίο που του υποσχόταν ο Δαρείος για να μεταφέρει τα δώρα για τ' αδελφία του, είπε ότι το δεχόταν. Έδωσε λοιπόν ο Δαρείος και σε τούτον τις ίδιες διαταγές, και τους έστειλε στη θάλασσα. [3.136.1] Κατέβηκαν τότε αυτοί στη Φοινίκη, και στην πόλη της Φοινίκης Σιδώνα εξόπλισαν αμέσως δύο τριήρεις, και μαζί μ' αυτές έναν μεγάλο γαύλο με κάθε λογής αγαθά, και αφού τα ετοίμασαν όλα, σαλπάρισαν για την Ελλάδα, και φτάνοντας εκεί επιθεώρησαν τα παραθαλάσσια μέρη της και κρατούσαν σημειώσεις, ώσπου είδαν τα περισσότερα και τα πιο ονομαστά, και έτσι έφτασαν στον Τάραντα της Ιταλίας. [3.136.2] Εκεί ο Αριστοφιλίδης, ο βασιλιάς των Ταραντίνων, από καλοσύνη προς τον Δημοκίδη, από τη μια έβγαλε τα πηδάλια των μπδικών πλοίων, και από την άλλη έπιασε τους Πέρσες και τους έβαλε στη φυλακή, δήθεν ότι ήταν κατάσκοποι. Και ενώ εκείνοι τραβούσαν όλα τούτα, ο Δημοκίδης φτάνει στον Κρότωνα. Και όταν εκείνος έφτασε πια στην πατρίδα του, ο Αριστοφιλίδης άφησε ελεύθερους τους Πέρσες και τους έδωσε πίσω ό,τι είχε πάρει από τα πλοία τους.

[3.137.1] Σαλπάρισαν τότε οι Πέρσες από εκεί κυνηγώντας τον Δημοκίδη, και έφτασαν στον Κρότωνα, όπου τον βρήκαν στην αγορά και τον άρπαξαν. [3.137.2] Από τους Κροτωνιάτες τώρα άλλοι φοβόνταν τη δύναμη των Περσών και ήταν έτοιμοι να μην κάνουν τίποτε, άλλοι όμως άρπαξαν κι αυτοί τον Δημοκίδη και χτυπούσαν με τα μαστούνια τους τους Πέρσες που φώναζαν κι έλε-

γαν τούτα τα λόγια: «Κροτωνιάτες, προσέξτε τί κάνετε· πάτε να μας αρπάξετε άνθρωπο που έχει δραπετεύσει από τον βασιλιά. [3.137.3] Πώς θα την ανεχτεί ο βασιλιάς τέτοια προσβολή; Και πώς εσείς θα έχετε την ψυχία σας αν μας τον πάρετε; Η πόλη σας θα είναι η πρώτη που θα της επιτεθούμε. Η πρώτη που θα προσπαθήσουμε να υποδουλώσουμε». [3.137.4] Και όμως, παρ' όλα αυτά που τους είπαν, οι Πέρσες δεν μπόρεσαν να πείσουν τους Κροτωνιάτες, παρά έχασαν τον Δημοκίδη, έχασαν και τον γαύλο που είχαν μαζί τους, και έχοντας στερηθεί τον επικεφαλής τους, σαλπάρισαν και γύρισαν στην Ασία χωρίς να επιχειρήσουν να προχωρήσουν άλλο στην Ελλάδα για να πάρουν πληροφορίες. [3.137.5] Καθώς έφευγαν ωστόσο ο Δημοκίδης τούς έδωσε μόνο τούτη την παραγγελία, τους ζήτησε να πουν στον Δαρείο ότι ο Δημοκίδης αρραβωνιάστηκε την κόρη του Μίλωνα και θα την πάρει γυναίκα του — γιατί το όνομα του παλαιστή Μίλωνα το είχε περί πολλού ο βασιλιάς. Και μου φαίνεται ότι γι' αυτόν τον λόγο ο Δημοκίδης επέσπευσε αυτόν τον γάμο, δίνοντας πολλά χρήματα, για να φανεί στον Δαρείο ότι και στην πατρίδα του ήταν σπουδαίος.

[3.138.1] Αφού ωστόσο σαλπάρισαν από τον Κρότωνα οι Πέρσες εξώκειλαν με τα πλοία τους στην Ιαπυγία, όπου έγιναν δούλοι, και από εκεί τους έσωσε ο Ταραντίνος Γίλλος, φυγάδας, και τους οδήγησε στον βασιλιά Δαρείο, ο οποίος, για ανταμοιβή, ήταν πρόθυμος να δώσει στον Γίλλο ό,τι ήθελε. [3.138.2] Ο Γίλλος τού ζήτησε να φροντίσει να κατέβει στον Τάραντα, αφού προηγουμένως του αφηγήθηκε τη συμφορά του· και για να μην προκαλέσει αναταραχή στην Ελλάδα, σε περίπτωση όπου για λόγου του θα αρμένιζε για την Ιταλία μεγάλος στόλος, ο Γίλλος είπε στον Δαρείο ότι οι Κνίδιοι μόνο του έφταναν για να τον πάνε εκεί, νομίζοντας ότι αυτοί, επειδή ήταν πολύ φίλοι με τους Ταραντίνους, θα του εξασφάλιζαν με τον καλύτερο τρόπο την κάθοδό του. [3.138.3] Ο Δαρείος το δέχτηκε και έβαλε μπρος· έστειλε δηλαδή αγγελιαφόρο στην Κνίδα και ζήτησε από τους Κνίδιους να επαναφέρουν τον Γίλλο στον Τάραντα· οι Κνίδιοι τώρα υπάκουσαν στον Δαρείο, αλλά τους Ταραντίνους δεν μπόρεσαν να τους πείσουν, ενώ εξάλλου δεν είχαν τη δύναμη να χρησιμοποιήσουν βία. [3.138.4] Έτσι λοιπόν έγιναν τα πράγματα, και αυτοί ήταν οι πρώτοι Πέρσες που έφτασαν από την Ασία στην Ελλάδα, και γι' αυτόν τον λόγο έγιναν κατάσκοποι.

Η συνέχεια την άλλη Παρασκευή

Του λέει τότε η Άτοσσα: «Για να κινήσεις πρώτα εναντίον των Σκυθών, άφησέ το — αυτοί, όποτε το θελήσεις, είναι δικοί σου για δικό μου χατίρι όμως να εκστρατεύσεις εναντίον της Ελλάδας.»